

Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan
Børnehaven i Lemming
2023-24

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

- Legemiljøer ude og inde
- Læringsmiljø foregår *hele* dagen
- Børne & vokseninitieret leg
- Flytning af pausetid/bedre personaledekning af legepladsen efter frokost
- Hvordan synliggør vi børne medinddragelse (Smitte på samme)
- Fortsat selvhjulpethed/kvalitets/fordybelsestid i garderoben
- Definition på begrebet ”Udsatte børn”, for at sikre at denne kategori ikke behøver være stationær
- Science
- TOPI: Øget samarbejde med forældrene omkring alle børn, igennem systematisk opfølgning af børnenes trivsel og opsporing 2 x årligt
- **Krop, sanser og bevægelse** 1 mdr. tema: ”Trafik/Cykling” (marts 23`), 1 mdr. tema: ”Vandring” (april 23`), 2 mdr.s tema ”Vand” (Okt.-nov. 23`), 3 mdr. tema: ” Krop, sanser og bevægelse” (jan.-marts 24)
- **Kultur, udeliv og science** (3 mdr. tema ”Kultur” (april-juni 24`) + Naturvidenskab/Science + Krable-krable & andre udvalgte mindre dyr (aug.-okt. 24`)

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

- Forankringsplan af styrket pæd. læreplan
- Selvevaluering (EMU) ifm. afklaring af ståsted, forud udarbejdelsen af styrkede pæd. læreplaner
- Daglige evalueringer/justeringer mellem personalet ("temperaturer" på enkelte børn/gruppedynamik og tilpasning af leg, læring og relationer
- P-møder: Valg af evalueringsformer som summativ, formativ og generativ (Willert) ift. udøvende pæd. praksis jvf. styrkede læreplaner samt planlagte processer/aktiviteter
- Feedback til hverandre i personalegruppen på, hvad vi ser der lykkedes hos hinanden; dernæst interesserede spørgsmål ift. hvorfor vi handler som vi gør

---

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

- Vi tilegner os konstant viden via kurser, konference (fælles i personalegruppen til pæd. dag), som understreger vores pædagogiske arbejde. Vi er gode til at vidensdele fra kurser, følge op på opgaver i denne forbindelse og konkretiserer det oftest til specifikt arbejde med børnegrupper.
- Vores planlagte og gennemførte 2 x ståsteds-aftner tilbage i 21-22, hvor personalet forestod faglige oplæg for hinanden omkring diverse kvalitetsløft i dagtilbuddet, er stadig grundlæggende fundament i vores arbejde. Aftnerne var inkluderet vore tilknyttede vikarer i huset, og var et manifest af vores værdigrundlag sammenholdt med ny faglig viden. Nye vikarer bliver introduceret til måden vi arbejder på, med forventning om, at de arbejder på samme vis..
- Pædagogisk forberedelsestid bruges bl.a. til systematiserende arbejde med børn, strukturændringer i huset, gruppedeling og til spejling af vores pædagogiske læreplaner, så vi sikrer sammenhæng til vores daglige arbejde.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

På personalemøderne evaluerer vi ift. vores temaer i årsplanen.

Vi har prøvet forskellige modeller, hvor vi har haft 1 måneds tema, men evaluerede at arbejdet med SMITTE-modellen blev for omfattende, ligeså evalueringsarbejdet. Nu har vi i 23-24` 3 mdr.s temaer, hvor vi igennem evaluering vurderer:

- Tid til større fordybelse
- Vi har tema på mandage og onsdage, så der ligeledes er plads til fokus på andet
- Det kræver noget særligt af os, at oppebære motivationen, når emnet kører over 3 mdr.; måske skal vi fremadrettet prøve med 2 mdr.?
- Børnegrupperne er motiverede, når vi er det – der bliver overskredet grænser, udvidet horisonter, og kopieret videre i leg

---

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi ser/hører, at følgende faktorer fremmer tryghed og bl.a. afleveringer for det nye barn og dets forældre:

- Inklusion
- Nærvær og interesse for barnet og dets initiativer
- Tydelighed og hjælp som vi udviser (dagsrytme, lavpraktisk)
- Mail med positiv tilbagemelding fra nye forældre, på barns opstart:

Til Hanna og co'.

Stedet og personale er gennemgående og genkendelige, selv om vi ikke kender dem. Man må lege på legepladsen i fritiden. Man bliver mødt med åbent sind. Føler vores barn bliver anerkendt. Vores barns behov imødekommes, fx behov for middagslur. Der er klare retnings linjer fx mad. Der er et vinke vindue, med fokus på at børnene ikke skal være overladt til dem selv, når det er svært om morgenen. Vi kan læse om hvad der er planlagt og hvad der sker. Der er engang imellem plads til impulsive ting, så som at se mejetærsker.

Personalet er villig til kontakt på sms, det misbruges ikke, hverken den ene eller den anden vej.

Personalet er tilstede og vil børnene, vi som forældre får sparring på barnets dag. Personalet ved hvad der er sket i barnets dag. Fantastisk god ledelse, som tager hånd om alt og er med i alt, er vores indtryk. Fx vores dreng finder tryghed hos Hanna, og må søge hende på kontoret om nødvendigt.

Tak for en god start 😊.

Mvh Laurits forældre

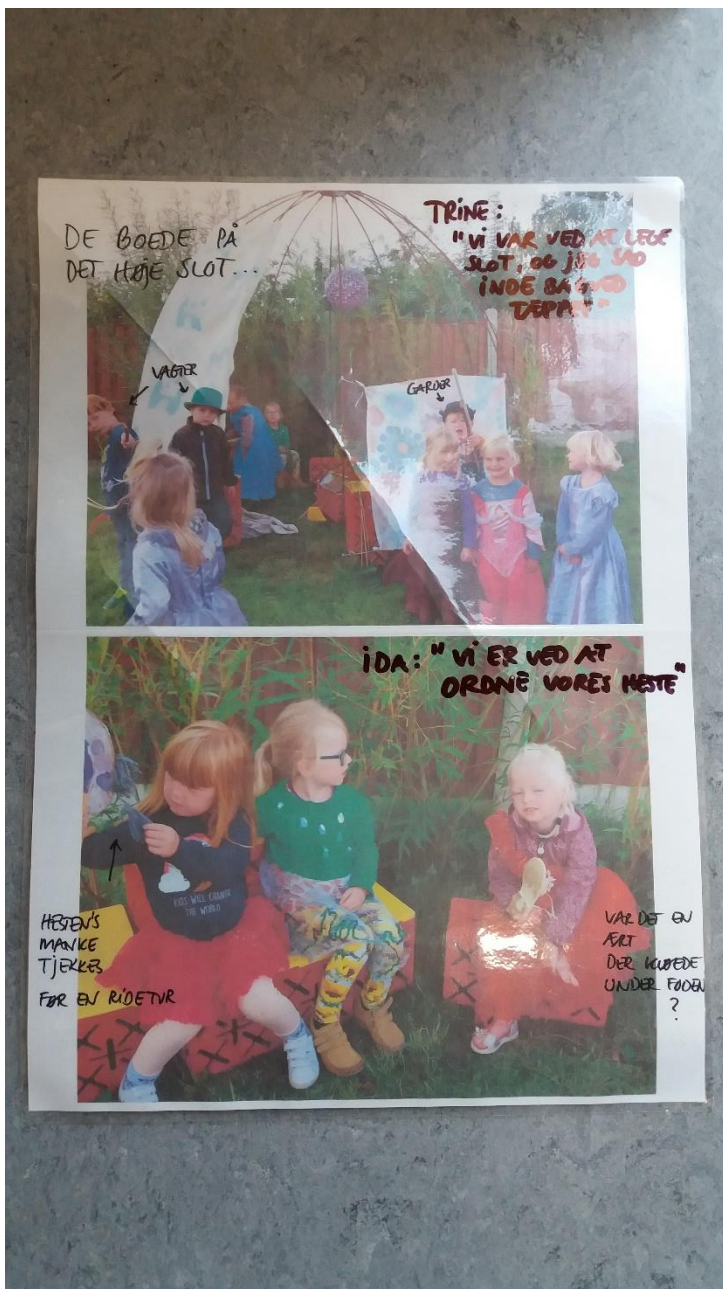

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø's betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

I dokumentation via billedmateriale og beskrivelser af hverdagen, har vi valgt at benytte børnenes kommentarer, jvf. styrkede læreplaner. Vi har opmærksomhed på, at vi som pædagogisk personale typisk kommunikerer anderledes med børn, når de inddrages i dokumentation og evaluering. Derfor går vores øvelse ud på, at spørge barnet neutralt til, eksempelvis hvad der foregår på billedet (se næste side), eller hvad der gjorde indtryk på eksempelvis en aktuel udstilling, - og udelukkende notere barnets kommentarer. Når vi arbejder med indsamling af dokumentation, skal vi have opmærksomheden rettet mod, at vi arbejder udviklende med børns deltagelse, - og ikke begrænsede, idet vi som faggruppe ofte har stor fokus på *egne* ideer ift. hvad dokumentation skal (be)vide.

Barns udtalelse billede 1: Trine: "Vi var ved at lege slot, og jeg sad inde bagved tæppet!"

Barns udtalelse billede 2: Ida: "Vi er ved at ordne vores heste!"

Jeg havde udledt noget ganske andet...

Billede 1: "De boede på det høje slot"

Billede 2: ""Hestens manke tjekkes før en ridetur" & "Var det en ært der klødede under foden?"

Der er tydeligvis mere "bevægelse" i børnenes udsagn!

I bhv. har vi en logbog, som beskriver vore evalueringsmetoder og hvad vi får ud af samme.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

I vores logbog, beskriver vi hvilke refleksioner vi har gjort os, og diskuterer disse efterfølgende på P-møder, som bliver afsat i vores fremtidige arbejde. Disse vil blive indskrevet her undervejs.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Kva ´det, at vi er en privat børnehave, har vi både en overordnet forældrebestyrelse (sammen med Friskolen i Lemming) og et forældreråd. Fordelingen af ansvarsområder er ifølge vore vedtægter således. Bestyrelsen varetager bl.a. det overordnede økonomiske ansvar. Forældrerådet varetager bl.a. opgaverne omkring udarbejdelsen af årsplaner, pædagogisk mål, principper og læreplan. Heraf er det hos os, forældrerådet der er del af evalueringsarbejdet.

Forældrerådet har været med i opsamling & evaluering af dataindsamlingen, ift. hvorledes Covid-19 det seneste år har indvirket på børn, personale og forældre.

Forældrerådet får udleveret 4 x dialogkort, som personalet bruger i konkret evalueringsarbejde ift. et udvalgt område. Forældrene opfordres til at deltage aktivt, hvor det lader sig gøre – ud fra hvad de ser/tænker.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Ud fra vore Styrkede Læreplaner, finder vi sammen et nyt område, som vi en måned af gangen ønsker at belyse ud fra tidligere nævnt model.

2. evalueringsområde: **Lyskastere** som pæd. metode, med henblik på at højne fagligheden, kollegial anerkendelse, interesse, dialog og arbejdsglæde.

*Eksempel på arbejdsmetode 4 x 1 uge med behandling af samme evalueringsemne: **Lyskastere***

I denne uge (36) giver alle ansatte dagligt give feedback til hinanden:

Vi fortæller hver af vore kollegaer hvad vi ser, de lykkedes med ift. at være ”Lyskastere” for børn, der ikke inkluderes her og nu

I denne uge (37) spørger alle ansatte hver af sine kollegaer interesseret ind til de børn der ses ekskluderet:

I denne uge (38) er alle ansatte dagligt i dialog med én af sine kollegaer ift. følgende:

I denne uge (39) evaluerer alle ansatte med hverandre, om hvorvidt de sidste 3 ugers anerkendelse af -, interesse for -, og dialog med hinanden, dels har gjort en forskel for:

Områder vi fortløbende finder interessante at belyse: Medbestemmelse, Legegrupper, Italesættelse af positive narrativer omkring barnet overfor resterende børnegruppe og kollegaer. Vi har i personalegruppen aftalt, at vi måned for måned udvælger emne til evaluering, af hensyn til, hvor vi føler behovet størst ud fra aktuel børnegruppe, samt hvad der rører sig.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Den nye form for evalueringsmetode (4 x 1 uge ift. udvalgt område) vil tage os tid at implementere, da al forandring dels har en tilvænningsperiode, og dels kræver, at vi øger opmærksomheden mod hverandres praksis.

I begyndelsen af denne evalueringsmetode erfarede vi hurtigt, at der skal max. være 1-2 fokusområder pr. uge.

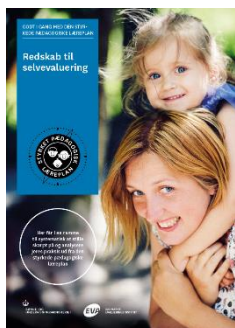

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi bruger vores logbog fremadrettet, hvori vi sætter post it under de forskellige emner, så vi økonomiserer med vores tid.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC